

REVISTA ISTORICĂ

SERIE NOUĂ

TOMUL XIX, NR. 1-2

ianuarie-aprilie 2008

S U M A R

IN HONOREM ȘERBAN PAPACOSTEA

STATALITATE ȘI INSTITUȚII – ÎNTEMEIEREA ȚĂRILOR ROMÂNE

ANDREI PIPPIDI, La originile Țării Românești	5
ȘTEFAN ANDREESCU, Exarhatul. Geneza instituției în Țara Românească și Moldova	21
LIVIU PILAT, Sfântul Scaun și întemeierea Moldovei	29
MATEI CAZACU, O controversă: Thocomerius – Negru Vodă	49
SERGIU IOSIPESCU, Bătălia de la Posada (9–12 noiembrie 1330). O contribuție la critica izvoarelor istoriei de început a principatului Țării Românești	59

CULT ȘI ETNIE

NAGY PIENARU, Otomanii și Habsburgii. Diplomatie și confesiune. Două documente otomane din 1616	83
ALEXANDRU CIOCÎLTAN, Contrareforma la Câmpulung. Noi documente (1635–1646).....	99

CULTURĂ ȘI POLITICĂ

ILEANA CĂZAN, <i>Cronica Ghiculeștilor</i> . Discurs istoriografic și realități politice internaționale (1699–1739)	119
NICOLAE LIU, Orizont european în Iluminismul românesc. Francofonie și cultură franceză..	135

AMINTIRI ȘI CORESPONDENȚĂ

GEORGETA FILITTI, Scrisori de altădată. Din trecutul familiei Aricescu	159
N. ADĂNILOAIE, Constantin D. Aricescu și <i>Memoriile sale</i>	167

„Revista istorică”, tom XIX, 2008, nr. 1–2, p. 1–210

SURSE ȘI METODE

IRINA GAVRILĂ, Informatica și istoria. Explorarea bazelor de date istorice pe internet în România	177
---	-----

NOTE ȘI RECENZII

* * <i>Însemnări zilnice. Maria regina României</i> , ed. VASILE ARIMIA, trad. VALENTINA COSTACHE și SANDA RACOVICIANU (vol. I), SANDA ILEANA RACOVICIANU (vol. II–V), 5 vol., Edit. Albatros (vol. I–IV); Edit. Historia (vol. V, cu titlul inversat), București, 1996–2006 (<i>Georgeta Filitti</i>); * * <i>I Romeni e la Santa Sede. Miscellanea di studi di storia ecclesiastica</i> , a cura di ION CÂRJA, introduzione ANTONELLO BIAGINI, Casa Editrice Scriptorium, Bucarest-Roma, 2004, 282 p. (Accademia di Romania in Roma; Università degli Studi di Roma „La Sapienza”, Centro Interuniversitario di Studi sull’Europa Centro-Orientale; Università „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facoltă di Storia e Filosofia, Dipartimento di Storia) (<i>Viorel Achim</i>); * * <i>Schnittstellen. Gesellschaft, Nation, Konflikt und Erinnerung in Südosteuropa. Festschrift für Holm Sundhausen zum 65. Geburtstag</i> , Herausgegeben von ULF BRUNNBAUER, ANDREAS HELMEDACH und STEFAN TROEBST, R. Oldenbourg Verlag, München, 2007, 640 p. (Südosteuropäische Arbeiten, 133) (<i>Șerban Papacostea</i>); * * <i>Spectacolul public între tradiție și modernitate</i> , coord. CONSTANȚA VINTILĂ-GHIȚULESCU, MARIA PAKUCS WILLCOCKS, Institutul Cultural Român, București, 2007, 304 p. (<i>Andrei Pippidi</i>); ANTONIO D’ALESSANDRI, <i>Il pensiero di Dora D’Istria fra Oriente Europeo e Italia</i> , Gangemi Editore, Roma, 2007, 334 p. (<i>Ștefan Delureanu</i>); LIVIU BORDAȘ, <i>Iter in Indiam. Imagini și miraje indiene în drumul culturii române spre Occident</i> , Edit. Polirom, Iași, 2006, 510 p. (<i>Andrei Pippidi</i>); ADRIAN-SILVAN IONESCU, <i>Modă și societate urbană în România epocii moderne</i> , Edit. Paideia, București, 2006, 610 p. (<i>Nicoleta Roman</i>); NATHALIE KÁLNOKY, <i>Les constitutions et les privilèges de la noble nation sicule. Acculturation et maintien d’un système coutumier dans la Transylvanie médiévale</i> , Publication de l’Institut Hongrois de Paris, Budapest-Paris-Szeged, 2004, 286 p. (<i>Violeta Barbu</i>); RADU MANOLESCU, <i>Socotelile Brașovului</i> , ed. anastatică IONEL CÂNDEA și RADU ȘTEFĂNESCU, vol. 3, 1548–1549 (<i>concept</i>); 1549, vol. 4, 1550; 1551; 1554, Edit. Istros, Brăila, 2006, 650 + 646 p. (<i>Alexandru Ciociltan</i>); DANIEL URSPRUNG, <i>Herrschaftslegitimation zwischen Tradition und Innovation. Repräsentation und Inszenierung von Herrschaft in der rumänischen Geschichte in der Vormoderne und bei Ceaușescu</i> , Aldus Verlag, Kronstadt, 2007, 434 p. (Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde, Heidelberg) (<i>Șerban Papacostea</i>); MARKUS WIEN, <i>Markt und Modernisierung. Deutsch-bulgarische Wirtschaftsbeziehungen 1918–1944 in ihren konzeptionellen Grundlagen</i> , R. Oldenbourg, München, 2007, 356 p. (Südosteuropäische Arbeiten, 128) (<i>Șerban Papacostea</i>)	191
--	-----

HISTORICAL REVIEW

NEW SERIES

TOME XIX, Nos. 1–2

January–April 2008

CONTENTS

IN HONOREM ȘERBAN PAPACOSTEA

STATEHOOD AND INSTITUTIONS – FOUNDATION OF THE ROMANIAN PRINCIPALITIES

ANDREI PIPPIDI, At the Origins of Wallachia	5
ȘTEFAN ANDREESCU, The Exarhate. Genesis of the Institution in Wallachia and Moldavia	21
LIVIU PILAT, The Holy See and the Foundation of Moldavia	29
MATEI CAZACU, A Controversy: Thocomerius – Negru Vodă	49
SERGIU IOSIPESCU, The Battle of Posada (9–12 November 1330). A Contribution to the Critical Approach to Early Wallachian History Sources	59

CULT AND ETHNICITY

NAGY PIENARU, The Ottomans and the Habsburgs. Diplomacy and Denomination. Two Ottoman Documents of 1616	83
ALEXANDRU CIOCÎLTAN, The Counter-Reformation at Câmpulung. New Documents (1635–1646).	99

CULTURE AND POLITICS

ILEANA CĂZAN, The <i>Ghiculescu Chronicle</i> . Historiographical Discourse and International Political Realities (1699–1739)	119
NICOLAE LIU, European Horizon in Romanian Enlightenment. Francophony and French Culture	135

REMEMBRANCES AND CORRESPONDENCE

GEORGETA FILITTI, Letters from a Distant Time. Excerpts from the Past of the Aricescu Family	159
N. ADĂNILOAIE, Constantin D. Aricescu and His <i>Memoirs</i>	167

„Revista istorică”, tom XIX, 2008, nr. 1–2, p. 1–210

SOURCES AND METHODS

IRINA GAVRILĂ, Informatics and History. Exploring Historical Databases on the Internet in Romania

177

NOTES AND REVIEWS

- * * *Însemnări zilnice. Maria regina României* (Daily Notes. Queen Maria of Romania), ed. VASILE ARIMIA, transl. VALENTINA COSTACHE and SANDA RACOVICANU (vol. I), SANDA ILEANA RACOVICANU (vol. II–V), 5 vols., Edit. Albatros (vols. I–IV); Edit. Historia (vol. V, inverted title), București, 1996–2006 (*Georgeta Filitti*); * * *I Romeni e la Santa Sede. Miscellanea di studi di storia ecclesiastica*, a cura di ION CĂRJA, introduzione ANTONELLO BIAGINI, Casa Editrice Scriptorium, Bucarest-Roma, 2004, 282 pp. (Accademia di Romania in Roma; Università degli Studi di Roma “La Sapienza”, Centro Interuniversitario di Studi sull’Europa Centro-Orientale; Università “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facoltà di Storia e Filosofia, Dipartimento di Storia) (*Viorel Achim*); * * *Schnittstellen. Gesellschaft, Nation, Konflikt und Erinnerung in Südosteuropa. Festschrift für Holm Sundhausen zum 65. Geburtstag*, Herausgegeben von ULF BRUNNBAUER, ANDREAS HELMEDACH und STEFAN TROEBST, R. Oldenbourg Verlag, München, 2007, 640 pp. (Südosteuropäische Arbeiten, 133) (*Șerban Papacostea*); * * *Spectacolul public între tradiție și modernitate* (The Public Show Between Tradition and Modernity), coord. CONSTANȚA VINTILĂ-GHIȚULESCU, MARIA PAKUCS WILLCOCKS, Institutul Cultural Român, București, 2007, 304 pp. (*Andrei Pippidi*); ANTONIO D’ALESSANDRI, *Il pensiero di Dora D’Istria fra Oriente Europeo e Italia*, Gangemi Editore, Roma, 2007, 334 pp. (*Ștefan Delureanu*); LIVIU BORDAȘ, *Iter in Indiam. Imagini și miraje indiene în drumul culturii române spre Occident* (Iter in Indiam. Indian Images and Mirages in the Romanian Culture Approach to the West), Edit. Polirom, Iași, 2006, 510 pp. (*Andrei Pippidi*); ADRIAN-SILVAN IONESCU, *Modă și societate urbană în România epocii moderne* (Fashion and Urban Society in Romania in the Modern Times), Edit. Paideia, București, 2006, 610 pp. (*Nicoleta Roman*); NATHALIE KÁLNOKY, *Les constitutions et les privilèges de la noble nation sicule. Acculturation et maintien d’un système coutumier dans la Transylvanie médiévale*, Publication de l’Institut Hongrois de Paris, Budapest-Paris-Szeged, 2004, 286 pp. (*Violeta Barbu*); RADU MANOLESCU, *Socotelile Brașovului* (Ledgers of Brașov), anastatic edition by IONEL CÂNDEA and RADU ȘTEFĂNESCU, vol. 3, 1548–1549 (concept); 1549, vol. 4, 1550; 1551; 1554, Edit. Istros, Brăila, 2006, 650 + 646 pp. (*Alexandru Ciocîltan*); DANIEL URSPRUNG, *Herrschaftslegitimation zwischen Tradition und Innovation. Repräsentation und Inszenierung von Herrschaft in der rumänischen Geschichte in der Vormoderne und bei Ceaușescu*, Aldus Verlag, Kronstadt, 2007, 434 pp. (Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde, Heidelberg) (*Șerban Papacostea*); MARKUS WIEN, *Markt und Modernisierung. Deutsch-bulgarische Wirtschaftsbeziehungen 1918–1944 in ihren konzeptionellen Grundlagen*, R. Oldenbourg, München, 2007, 356 pp. (Südosteuropäische Arbeiten, 128) (*Șerban Papacostea*)

191